

6. Голубь Л. А. Через исследовательскую деятельность – к качеству образовательного результата. *Традиции и инновации в образовании*. Ижевск : Издательство ИПК и ПРО УР, 2006. С. 9–13.
7. Загвязинский В. И. Учитель как исследователь. Москва : Знание, 1980. 96 с.
8. Заир-Бек Е. С. Технологии обучения научно-исследовательской деятельности как фактор качественной подготовки научных кадров в педагогическом университете. *Подготовка специалиста в области образования: Научноорганизационные проблемы подготовки кадров высшей квалификации* : коллективная монография. СПб. : Изд-во РГПУ, 2000. С. 91–144.
9. Компетенции в образовании: опыт проектирования: сб. науч. тр. / под ред. А. В. Хуторского. Москва : Научно-внедренческое предприятие «ИНЭК», 2007. С. 87.
10. Коржова Л. С. Проблема творчої професійної діяльності вчителя: збірник наукових праць. *Педагогічні науки*. Херсон : Айлант, 2001. Вип. 25. С. 97–101.
11. Никонорова И. Я. Особенности использования системно-структурного критерия в определении профессиональной компетентности учителя. Комсомольск-на-Амуре, 2003. 192 с.
12. Осипова С. И. Развитие исследовательской компетентности одарённых детей. ГОУ ВПО «Государственный университет цветных металлов и золота». Москва, 2009. 176 с.
13. Хуторской А. В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования. *Народное образование*. № 2. С. 55.

**Юлія СРІБНА,
Анна ПОДАЛЯКО**

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

На сьогоднішній день поліпшення сучасної школи – це завдання для кожного освітянина, яке складається з багатьох складних етапів. Серед усіх них можна виокремити найголовніший, це – підвищення творчого потенціалу учнів, що матиме значний вплив на пізнавальний та інтелектуальний рівень розвитку сучасного покоління дітей. Трудове навчання, як самостійний навчальний предмет, потребує для вивчення значної уваги. Адже під час уроку вивчається теоретичний матеріал та формуються практичні навички учнів.

Для гарної результативності на уроках трудового навчання потрібно дослідити проблему використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), яка потребує знаходження балансу між досвідом роботи вчителя та бажанням детально описати прийоми роботи й можливостями шкільного матеріально-технічного забезпечення.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках трудового навчання досліджувало багато науковців, а саме: О. А. Герасименко, О. В. Резіна, О. Г. Дубінський, Г. Г. Киричек, В. І. Месюра тощо. Їм вдалося описати сутність використання ІКТ у шкільній системі, а також, на уроках праці.

Створення мультимедійних ресурсів – тема, яка є запорукою успіху ХХІ століття. Нею цікавилось багато авторів різних наукових робіт, а саме: Т. О. Божко, Т. П. Сорока, В. П. Тищенко, Ю. Б. Шведова та багато інших.

Галузь «Технологія» з кожним роком змінюється та набирає обертів у застосуванні ІКТ. Можливість використання таких технологій на уроці вирішує ряд заздалегідь поставлених завдань: пошук ресурсів, макетування, спостереження та багато інших. Інтернет-мережа забезпечує учнів уроками в онлайн режимі, які доцільно

використовувати для здобуття знань на випередження однолітків. З їх допомогою можна отримувати освіту самостійно, що є гарним умінням для майбутнього конкурентоспроможного працівника.

Виявлення переваг та недоліків використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках трудового навчання та в освіті загалом; пізнання, яким чином ІКТ допомагає у розвитку учнів; ознайомлення з методичними рекомендаціями щодо застосування мультимедіа на уроках; описання важливості використання PowerPoint – програми для створення навчальних презентацій.

XXI століття – час реформ. Освіта потребує переосмислення змісту та опанування сучасними інструментами навчання, оскільки ми живемо в час високотехнологічного розвитку суспільства, і для того, щоб іти нога в ногу з часом, потрібно навчати нове покоління на власному прикладі пристосовуватися до нового.

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) – це сукупність технічних засобів та різноманітних методів для реалізації інформаційних технологій на основі комп'ютерних мереж. Призначені для ефективного навчання учнів у закладах освіти [4].

ІКТ є помічником для всіх учасників освітнього процесу. Адже їх можна використовувати для: перевірки та оцінювання робіт учнів, розробки та застосування інтерактивних вправ, спілкування між учнями та вчителем онлайн, пошукової роботи та обміну досвідом. Саме інформаційно-комунікаційні технології допомогли організувати закладам освіти безперервне дистанційне навчання під час Всесвітньої пандемії [1].

Під час уроків трудового навчання використання ІКТ є актуальним. Адже, з одного боку, ми таким чином готуємо учнів до майбутньої професії, а з іншого – сприяємо швидкому сприйняттю та обробці інформації, що впливає на її відображення під час практичної роботи [2].

Сучасний випускник школи вже зобов'язаний мати базові знання і уміння з інформаційних технологій. Він повинен вміти: працювати в текстовому редакторі, що допоможе йому створювати реферати у ЗВО; створювати презентації, які стануть гарним доповненням до реферату; створювати таблиці в табличному процесорі, що полегшить обрахунки з вищої математики та багато чого іншого. Ці базові знання учні можуть отримати не тільки на уроках інформатики, а й на інших. Для цього достатньо просто залучати учнів до пошукової роботи.

Учитель трудового навчання повинен будувати проєктну діяльність учнів не лише на ручній праці, а й на програмованій. Наприклад, для захисту творчого проєкту можна розробити презентацію або відзняти фільм. Адже, робота над проєктом творча, і учні мають право демонструвати під час розробки і захисту всі свої знання з будь-якої дисципліни [3].

Мультимедійні засоби навчання заохочують дітей до вивчення навчального предмета, стимулюють мотивацію стати кращим та самостійним. Крім цього, на емоційність кожного учня впливає конкретний вчитель, його майстерність та індивідуальність. Учитель трудового навчання повинен проявляти інтерес до власного предмета і демонструвати своє захоплення учням.

Маючи в навчальній майстерні комп'ютерну техніку, вчитель може організувати графічну, обчислювальну та науково-дослідну роботу. Таке активне використання інформаційно-комунікаційних технологій вимагає від учителя навичок мобільності та набуття інформаційної грамотності. Стрімкий розвиток суспільства вимагає від учителів не тільки формування в учнів технологічних знань, а й застосування їх на практиці. Такою практикою є розв'язання творчих завдань. Найпопулярнішим завданням є робота над творчим проєктом, що надає можливість застосовувати інформаційні технології на кожному етапі роботи.

Освіту XXI століття потрібно гейміфікувати та зробити її міждисциплінарною. Це означає, що потрібно показувати учням суміжність навчальних предметів. Наприклад,

трудове навчання тісно пов'язане з кресленням, креслення – з геометрією, геометрія – з алгеброю тощо. Таким чином вибудовується ланцюжок, який потрібно скріплювати за допомогою інформаційних технологій.

Мультимедіа унаочнює та конкретизує навчальний матеріал. Тим самим раціонально розподіляє час на кожен етап уроку, відповідно до його структури. Засоби мультимедіа вирішують більшу частину завдань, поставлених учителями та закладам освіти, що впливає на результативність та показник якості освіти в країні.

Отже, для розвитку творчого потенціалу учнів використання інформаційно-комунікаційних технологій просто необхідне. Воно не просто вплине на розвиток творчих здібностей учнів, а й розвине технічне мислення. Таке поєднання сформує людину нового формату, яка буде володіти всіма необхідними знаннями та уміннями для життя в часи стрімкого розвитку технологій.

Список використаних джерел

1. Бакушевич Я. М., Капаціла Ю. Б. Інформатика та комп'ютерна техніка: навчальний посібник. Львів :Магнолія, 2009. 312 с.
2. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках трудового навчання. URL: <https://info.lekciya.com.ua/informatika/1402/index.html>_(дата звернення: 15.11.2021).
3. Докучаєва В. В. Проєктування інноваційних педагогічних систем у сучасному освітньому просторі: монографія. Луганськ : Альма-матер, 2005. 299 с.
4. Морзе Н. В. Основи інформаційно-комунікаційних технологій. Київ : Видавнича група BHV, 2006. 298 с.

Лариса ДРОЗД

ПРОФЕСІЙНА ЛІНГВІСТИЧНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ-ЛОГОПЕДІВ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У сучасному соціальному просторі визначені гуманістичні, антропоцентричні пріоритети освіти, розвитку, інтеграції людей з обмеженими можливостями здоров'я, що спираються на усвідомлення цінності людського життя і індивідуальності, віру в можливість особистості [1; 2; 3].

Сучасні досягнення та тенденції розвитку теорії та практики логопедії дозволяють уявити індивідуума, що має порушення мовлення, як особистість, що освоює або поновлює різні соціальні ролі, реалізовує різноманітні види діяльності, що обумовлюється, в першу чергу, подоланням мовленнєвої недостатності, успішним освоєнням і використанням мови. У цьому контексті вирішуються завдання реконструкції, модернізації та вдосконалення професійної підготовки вчителів логопедів.

Проблематика вдосконалення системи навчання вчителів-логопедів у вищій школі розглядається переважно у контексті вирішення питань розвитку педагогічної освіти загалом. Це дає можливість визначити концептуальні засади та стратегічні орієнтири реконструкції та побудови сучасних освітніх програм, проте не дозволяє актуалізувати предметне поле логопедії у змістовному просторі професійної підготовки, виділити базові основи професійної компетентності вчителя-логопеда [6].

Відповідно до основних положень, сформульованими в «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості на Європейському просторі вищої освіти (ESG)», «принципові зрушення» в розвитку вищої освіти пов'язані з впровадженням студентоорієнтованого підходу, що включає в себе варіативність траєкторій навчання та різноманітність формованих компетенцій. Студент стає суб'єктом педагогічного процесу, який розуміє особистісні смисли і професійні пріоритети [5, с. 6].